

Osavuosisikatsaus 2023

Sivistyksen palvelualue

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta

Sivistyksen palvelualue

Tuloslaskelma

Sivistyksen palvelualue	TA 2023	TOT 7/2023	Tot. %	TOT 7/2022	Muutos %	TP 2022
Toimintatuotot	6 968 599	5 837 835	83,77 %	6 010 631	-2,87 %	8 545 976
Myyntituotot	1 349 888	1 056 888	78,29 %	922 271	14,60 %	1 777 520
Maksutuotot	3 305 680	2 014 651	60,95 %	2 232 006	-9,74 %	4 067 945
Tuet ja avustukset	2 073 908	2 663 892	128,45 %	2 750 873	-3,16 %	2 490 008
Muut toimintatuotot	239 123	102 403	42,82 %	105 481	-2,92 %	210 503
Toimintakulut	-77 145 587	-47 696 873	61,83 %	-43 490 247	9,67 %	-75 066 846
Palkat ja palkkiot	-49 769 426	-30 850 313	61,99 %	-28 629 033	7,76 %	-48 902 601
Henkilösivukulut	-11 276 196	-7 310 339	64,83 %	-6 455 855	13,24 %	-10 852 865
Palvelujen ostot	-10 796 979	-6 750 100	62,52 %	-5 721 475	17,98 %	-10 499 772
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 844 394	-1 335 587	46,96 %	-1 348 490	-0,96 %	-2 408 516
Avustukset	-2 198 664	-1 253 053	56,99 %	-1 187 167	5,55 %	-2 065 363
Muut toimintakulut	-259 928	-197 482	75,98 %	-148 226	33,23 %	-337 729
Toimintakate	-70 176 988	-41 859 038	59,65 %	-37 479 615	11,68 %	-66 520 870
Sisäiset tuotot yhteensä	0	110 739	0,00 %	126 173	-12,23 %	257 396
Sisäiset menot yhteensä	-33 361 274	-17 813 453	53,40 %	-19 268 329	-7,55 %	-34 538 999
joista:						
ICT-palvelut	-634 516	-311 468	49,09 %	-318 548	-2,22 %	-488 613
Puhtauspalvelut	-36 020	-58 430	162,22 %	-49 845	17,22 %	-113 143
Rakennusten vuokrat	-25 040	-10 165	40,60 %	-12 706	-20,00 %	-22 297
Taloudellinen tuloksellisuus						
Asukasmäärä 31.12.	40 855	41 113	0	40 803	0	40 803
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 718	-1 025	0	-919	0	-1 630

Sivistyksen palvelualueen tehtävänä on järjestää hyvinvointia, aktiivista yhteisön jäsenyyttä, jatkuvaa oppimista ja mielekästä elämää tukevia palveluita kaikille kirkkonummelaisille. Tehtävä pohjautuu perustuslain 16 §:ssä julkiselle vallalle osoitettuun tehtävään turvata jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Opetuksen ja koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaa-ajan palveluita ohjaa valtakunnallisesti Opetus- ja kulttuuriministeriö lainsäädännön, muiden normiasiakirjojen ja rahoituksen kautta.

Kirkkonummen kunnan väestömuutos – kouluikäisten lasten väheneminen, työikäisten ja ikäihmisten osuuden sekä kieli- ja kulttuuriryhmien osuuden kasvaminen – ovat haastaneet palvelualueen pitkäjänteiseen kehittämiseen: miten vastaamme muutokseen, vahvistamme kunnan sosiaalista kestävyttä ja johdamme samalla taloutta kestävästi. Kustannusten kasvun hillitseminen onkin yksi lähivuosien keskeisistä sivistyksen palvelualueen haasteista. Tähän haasteeseen on tartuttu usein toimenpitein vuoden 2023 aikana.

Talousarvion 2023 laadinta-aikana ennakoitiin, että palvelualueen talouteen vaikuttavista tekijöistä kolme huomattavinta olisivat Ukrainan sota erilaisine vaikutuksineen, palvelualueen toimintaa koskevat lainsäädännölliset muutokset sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset peruskunnan tehtäviin. Näistä kaksi ensimmäistä ovat toteutuneet talouden osalta ennakoitusti. Ukrainan sodan jatkuminen vaikutti alkuvuonna 2023 erityisesti opetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarpeeseen edelleen. Lainsäädännön muutoksista merkittävimmät koskivat varhaiskasvatuksen kenttää asiakasmaksujen ja perhevapaiden osalta. Hyvinvointialueuudistus ei sen sijaan ole vaikuttanut sivistyksen palvelualueen talouteen kovinkaan huomattavasti, vaikka toiminnan järjestämisen ja sujuvuuden osalta muutos on ollut merkittävä.

Sivistyksen talouteen suuresti vaikuttanut tekijä on kuitenkin ollut yleinen inflaatiokehitys, jonka vuoksi niin palveluiden kuin erilaiset tarvikkeidenkin ostot ovat kallistuneet. Esimerkiksi koulukuljetusten kilpailutustilanteen väliaikaisratkaisu näyttää vähintään 35 % hinnankorotusta. Erityisen vahvasti inflaatio heijastuu kevään 2023 aikana solmittuihin kunta-alan palkkaratkaisuihin. Koska sivistyksen palvelualueen ulkoisista toimintamenoista peräti 81 % muodostuu kunnan oman henkilöstön palkkakuluista, ovat sekä KVTES- että OVTES-sopimusten yleiskorotukset ja järjestelyvaraerät nostaneet palkkamenoja jo 1.6.2023 alkaen ennakoitua enemmän. Palvelualueen palkkakustannukset 1.6.-31.12.2023 tulevat olemaan peräti 1 400 000 € suuremmat kuin jos koko vuosi olisi toteutunut alkuvuoden palkkojen mukaisena. Kunnan talousarvio 2023 laadittiin toteutunutta selvästi maltillisemman korotusprosentin mukaisesti. Tästä syystä palvelualueen johtaja tulee mitä todennäköisimmin esittämään lisämäärärahojen myöntämistä henkilöstön palkkakuluihin palvelualueen lautakuntien lokakuun 2023 kokouksissa. Henkilöstökulujen kasvu jatkuu myös vuonna 2024, jolloin toteutetaan jo sovittujen palkankorotusten seuraava vaihe.

Huomioitavaa on kuitenkin, että sivistyspalvelujen järjestämistä määrittelee ja sitoo laajalta osin lakiin pohjautuvat mitoitukset. Osaa palveluista puolestaan koskee valtakunnalliset normit järjestämisen tavan tai määrään osalta. Näistä määräyksistä kunta ei omalla ratkaisullaan voi poiketa. Tämän vuoksi palvelujen järjestämisen kustannustehokkuuteen on erityisen tärkeä kiinnittää huomiota, jotta palkkamenojen kasvu pysyisi hallittuna. Uudenlaisia työn organisoimista ja tekemisen sekä yhteistyön malleja on perusteltua selvittää, kokeilla ja kehittää. Taloudellisen tehokkuuden vaade voikin parhaimmillaan auttaa myös löytämään aiempaa tarkoituksenmukaisempia ja selkeämpiä prosesseja, työnjakoa ja toimintamalleja.

Kuten heinäkuun 2023 lopun tunnusluvut osoittavat, ovat varhaiskasvatuksen lapsimäärät ylittäneet odotukset kaikkien palvelujen osalta. Varhaiskasvatuksen toimipaikkaverkkoa on edeltävän viiden vuoden aikana karsittu mm. vähentyneen asiakasmäärän ja toimitilojen käytettävyyteen liittyvien haasteiden vuoksi. Nyt tilanteen muututtua jälleen kohti selvää palvelutarpeen kasvua, on päiväkotien uusille toimitiloille alkanut olla tarvetta erityisesti Kirkkonummen keskustan ja Masalan alueilla. Myös ruotsinkielisten 0-6 -vuotiaiden lasten määrä on ylittänyt ennakoitua, ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen palvelutarve osoittaa kasvun merkkejä.

Varhaiskasvatuksen tulokehityksessä on näkynyt valtion varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevat lakimuutokset ensin indeksikorotuksen ja asiakasmaksuja koskevan tulorajakorotuksen muodossa 1.8.2022 ja edelleen toisena tulorajakorotuksena 1.3.2023 alkaen. Yhä useampi perhe kuuluu nyt ns. nollamaksuluokkaan. Kunnan saamat asiakasmaksutuotot eivät siis välttämättä kasva, vaikka varhaiskasvatuspalveluja käyttävien lasten määrä olisi aiempaa korkeampi. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvoon on kohdistunut vahvoja korotuspaineita mm. yleisen inflaatiokehityksen ja kevään 2023 palkkaratkaisun vuoksi. Huoli yksityisen palvelutuotannon talouden kestävästä on Kirkkonummen kunnan näkökulmasta aiheellinen, ja siihen pyritään vastaamaan talousarvioesityksissä vuodelle 2024.

Kouluikäisten määrä on sen sijaan kääntynyt jo odotetusti laskuun. Tämä oppilasmäärän väheneminen koskettanee eri koulutusasteita vaihteittain 2030-luvun puolivälille saakka. Ukrainasta saapuneiden lasten koulunkäynnin järjestäminen valmistavan opetuksen ryhmissä ja inklusiivisena valmistavana opetuksena korjasi oppilasmäärätilannetta vielä tilastopäivänä 20.9.2022. Elokuun alussa 2023 nämä oppilaat siirtyivät perusopetuksen eri vuosiluokille. Uutta vastaavaa lisäystä oppilasmääriin ei ole tapahtunut, vaan koulun aloittanut ikäluokka näyttää suomenkielisen opetuksen osalta 100 oppilaan ja ruotsinkielisen opetuksen osalta 40 oppilaan vähennystä edellisvuoteen verrattuna. Kun oppilasmäärät pienenevät ikäluokka ikäluokalta, tulee vakituisten opetusvirkojen täyttämisen aiheellisuutta arvioida jatkuvasti koko kunnan tasolla. Koska muutokset koskevat eri yksiköitä eri tahdilla, on opetuspalvelut otettu käyttöön ns. oppilasperustaisen koulukohtaisen resurssilaskennan mallin vuoden 2023 alussa. Tämä malli kehitettiin yhdessä rehtorien kanssa ensin suomenkieliseen opetukseen. Mallin avulla pyritään siihen, että koulun henkilöstöbudjetti vastaa entistä paremmin ja reagoi ketterämmin oppilasmäärän ja oppimisen tuen tarpeiden muutoksiin. Ruotsinkielisen opetuksen odotetaan siirtyvän samankaltaiseen resursointimalliin vuoden 2024 alussa.

Oppilasperustaisen budjettilaskennan malli tasaa osaltaan niitä kieliryhmien ja kouluyksiköiden välisiä eroja, joita syksyn 2022 oppilaskohtaisten kulujen selvityksessä löydettiin. Selvityksessä havaittiin, että oppilasmäärä kutakin virassa vakituisesti tai määräaikaaisesti olevaa opettajaa kohden vaihtelivat suuresti paitsi kieliryhmittäin myös suomenkielisten koulujen välillä. Toinen oppilaskohtaisiin kuluihin vaikuttava seikka liittyy Kirkkonummen suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen tuntijakoihin. Kevään 2023 aikana käynnistettiin perinpohjainen selvitystyö siitä, miten tuntijaot oli rakennettu, kuinka yhtenäisesti tai eriyvästi niitä sovellettiin eri kouluissa, mitkä olivat todelliset oppilaan minimi- ja maksimituntimäärät sekä valinnaisuuden toteutuminen kouluissa, ja erityisesti siitä, kuinka paljon ns. Kirkkonummi-tunteja – toisin sanoen valtioneuvoston tuntijakoasetuksen ylittäviä, kunnan itse päättämiä tunteja – tuntijaot sisälsivät.

Työ eteni elokuun alkuun 2023 siihen vaiheeseen, että esitykset uudistetuiksi tuntijaoiksi saadaan lautakuntien hyväksyttäväksi lokakuussa 2023. Tavoitteena on vähentää paikallisia lisätunteja nykyisestä kuudesta vuosiviikkotunnista kolmeen tai neljään Kirkkonummi-tuntiin. Tuntijaon supistuksen taloudelliset vaikutukset ovat yhteydessä siihen, miltä vuosiluokalta tunnit poistetaan, ja mikä on näiden vuosiluokkien opetusryhmien määrä. Tämänhetkisen karkean arvion mukaan kahden tunnin leikkaus merkitsisi vuositasolla noin 265 000 euron säästöä opetuksen henkilöstökuluista, kolmen tunnin leikkaus 365 000 euron säästöä lähtötasoon verrattuna. Kaikkien kuuden lisätunnin poistamista ei tultane esittämään, koska uusi hallitusohjelma ennakoivat valtioneuvoston asetuksen muutosta ja valtakunnallista tuntien lisäystä alakouluun 2-3 vuosiviikkotunnin verran. Asetuksen mukaisten tuntimäärien lisäys näkyisi kunnan taloudessa perusopetuksen valtionosuuksien korotuksena.

Vapaa-aikapalveluiden järjestäminen sujui alkuvuonna 2023 jo lähes normaalivuoden tavoin kolmen COVID-pandemiavuoden jälkeen. Kävijämäärät ja kustannukset toteutuivat odotetusti, ja ilmoittautuminen esimerkiksi kansalaisopistojen kursseille vilkastui, vaikka aivan poikkeusvuosia edeltävälle tasolle ei ole vielä palattu. Kirjastotalo Fyri on osoittautunut hyvin halutuksi tapahtumapaikaksi, ja siellä järjestettyjen tilaisuuksien määrä ylitti jo heinäkuun loppuun mennessä koko vuoden tavoitteen yli 50 prosentilla. Nuoriso- ja liikuntapalveluiden tavoitteeseen kelpoisen henkilöstön saamisesta kaikkiin avoimiin tehtäviin ei sen sijaan päästy, ponnisteluista huolimatta. Kesän 2023 aikana saatiin kuitenkin viitteitä siitä, että paikallisten järjestelyvaraerien kohdentamisella näiden tehtävien palkkoihin on ollut positiivista vaikutusta rekrytointitilanteeseen.

Vuoden 2023 alussa toteutetun hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan perinteinen sivistyspalvelutehtävä sai rinnalleen vastuun kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisestä kaikkien väestöryhmien osalta. Vaikka hyvinvoinnin edistäminen on kuulunut kunnan lakisäätöihin tehtäviin jo ennen uudistusta ja ollut olennainen osa kaikkea sivistyksen ja vapaa-ajan palvelutoimintaa, kokonaisuuden kuntatasoinen johtamisvastuu ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ovat sivistyspalveluiden tehtäväkentässä uusia. Yhteistyön rakentaminen hyvinvointialueen kanssa näyttäytyi vuoden 2023 alkupuoliskon aikana ennakoitua työläämpänä sivistyksen palvelualueen johtamisen näkökulmasta.

Suunnitelluista yhdyspintarakenteista vain opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä järjestäytyi ja aloitti toimintansa heinäkuun loppuun mennessä. Sivistyksen palvelualueella vuoden 2023 alussa aloittanut kuntatasoinen moniammatillinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä kokoontui säännöllisesti ja sai jäsenikseen edustajat myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen organisaatiosta. Eri ikäryhmien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueelliset ohjausryhmät eivät sen sijaan ole edelleenkaan järjestäytyneet, ja yhteistyö ei näiltä osin suju vielä toivotulla tavalla.

Sivistyksen palvelualue oli omaa organisaatiotaan, prosessejaan ja työnjakoaan selkeyttämällä varautunut siihen, että osa hyvinvointialueelle siirtyvien opiskeluhuollon henkilöstön tehtävistä jäisi edelleen kuntaan. Näille tehtäville löydettiin osaavat tekijät. Se, mihin sivistyspalvelut ei ollut varautunut, oli ennaltaehkäisevän päihde- ja mielenterveyshuollon kokonaisuus. Aiemmin vastuu oli ollut perusturvan palvelualueella, ja kun sen henkilöstö siirtyi LUVNin palvelukseen, jäi tämä tehtäväalue kuntaan ilman tekijöitä. Vapaa-aikapalvelut otti kevään 2023 aikana asian järjestämisestä vastuun. Tämä kokonaisuus on alakouluikäisten ennaltaehkäisevää päihdetyötä lukuun ottamatta palveluryhmälle uusi ja laajentaa siten sen tehtäväkenttää. LUVNin toiminnan käynnistymisen yhteydessä vapaa-aikapalvelujen vastuulle siirtyi myös Ohjaamon toiminta, henkilöstö ja budjetti. Tämä muutos ennakoitiin vuoden 2023 talousarviossa. Vapaa-aikapalvelujen vuoden 2023 alun henkilöstölisäyksen syy onkin kunnassa jo olleen toiminnan siirtyminen tähän palveluryhmään.

Koko sivistyksen palvelualueen kehittämisen kolme sitovaa toiminnallista tavoitetta olivat hallinto-organisaation tarkoituksenmukaistaminen, tietojärjestelmien ja viestintäkanavien käytön yhdenmukaistaminen sekä talouden johtamisen kehittäminen edelleen. Näissä kaikissa edettiin suunnitelman mukaisesti. Hallinto-organisaation uusi malli otettiin käyttöön 1.1.2023. Tämä malli on jo ensimmäisen seitsemän kuukauden aikana selkeyttänyt hallinto-organisaation toimintaa, mahdollistanut henkilöstön osaamisen hyödyntämisen entistä paremmin, sujuvoittanut prosesseja ja vahvistanut hallinnon sijaisjärjestelyjä. Työ jatkuu edelleen sekä loppuvuonna 2023 että siitä eteenpäin.

Tietojärjestelmien osalta erityisesti perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijatietojärjestelmä Primuksen käytön yhdenmukaistamisessa on otettu huomattavia kehitysaskelia. Yhteiset ohjeistukset on luotu, järjestelmän sisältöä (kenttiä) on parannettu, yhteisiä käyttäjäkoulutuksia on järjestetty sekä tiedon ajantasaisuuteen ja oikeellisuuteen panostettu. Jo nyt tiedetään, että tässä järjestelmässä tehdyt parannukset vaikuttavat Valtiokonttorin ja Opetus- ja kulttuuriministeriön raportteihin niin, että Kirkkonummen valtionosuuslaskennassa huomioidaan kaikki siihen tarvittavat tekijät (esimerkiksi joustavan perusopetuksen järjestämisestä laskettava korotettu valtionosuus). Sivistyksen palvelualueen johtoryhmä on myös huolehtinut Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen TEAviisari-kyselyjen ajankohdista ja vastaamisesta tarkasti. Johtoryhmä on varmistanut osaltaan, että Kirkkonummen ns. hyte-kerroin lasketaan ajantasaisten, oikeiden tietojen perusteella. Hyte-kerroin on valtionosuuden lisäosa, jota kunta saa mikäli sen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen prosessi- ja tulosindikaattorit ovat hyvällä tasolla.

Palvelualueen talouden johtamisen kehittäminen on sisältänyt paitsi tiedolla johtamisen edellytysten parantamista, myös osaamisen ja prosessien kehittämistä. Palvelualue järjesti alkuvuoden aikana rehtoreille ja kouluosastoille kolme sisäistä koulutusta koulujen talouden suunnittelusta, seurannasta ja käytännön toteutuksesta. Lisäksi niille hallinnon asiantuntijoille, jotka vastaavat valtion erityisavustushankkeista, järjestettiin hankebudjettien seurannan ja hankkeiden raportoinnin koulutukset. Palvelualueen johtoryhmä puolestaan seurasi hankerahoitusta kolmen tilannekatsauksen avulla. Hankekatsauksissa seurattiin avautuvia hakumahdollisuuksia, saatuja avustuksia ja hankkeiden etenemistä. Vaikka erityisavustusrahoitus näyttää uuden hallitusohjelman mukaan olevan mahdollisesti vähentymässä, ovat nämä määrärahat tärkeitä sivistyksen palvelujen strategisen kehittämisen ja muutosten ennakkoinnin näkökulmista.

Suomenkielinen kasvatusta- ja koulutuslautakunta

Tuloslaskelma

Suomenkielinen kasvatusta- ja koulutuslautakunta	TA 2023	TOT 7/2023	Tot. %	TOT 7/2022	Muutos %	TP 2022
Toimintatuotot	4 377 840	3 942 206	90,05 %	4 155 297	-5,13 %	5 635 164
Myyntituotot	704 938	640 749	90,89 %	583 692	9,78 %	1 078 213
Maksutuotot	1 998 220	1 271 730	63,64 %	1 459 695	-12,88 %	2 626 663
Tuet ja avustukset	1 619 574	2 017 180	124,55 %	2 099 666	-3,93 %	1 905 414
Muut toimintatuotot	55 108	12 547	22,77 %	12 244	2,48 %	24 874
Toimintakulut	-53 990 193	-33 738 897	62,49 %	-30 477 931	10,70 %	-52 552 431
Palkat ja palkkiot	-35 710 424	-22 233 264	62,26 %	-20 375 389	9,12 %	-34 952 311
Henkilösivukulut	-8 086 752	-5 278 324	65,27 %	-4 660 550	13,26 %	-7 942 907
Palvelujen ostot	-6 885 638	-4 416 018	64,13 %	-3 726 158	18,51 %	-6 638 022
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 559 415	-762 307	48,88 %	-750 634	1,56 %	-1 314 015
Avustukset	-1 610 800	-928 842	57,66 %	-875 451	6,10 %	-1 503 864
Muut toimintakulut	-137 164	-120 142	87,59 %	-89 749	33,86 %	-201 312
Toimintakate	-49 612 353	-29 796 691	60,06 %	-26 322 634	13,20 %	-46 917 267
Sisäiset tuotot yhteensä	0	37 206	0,00 %	36 234	2,69 %	72 870
Sisäiset menot yhteensä	-22 859 940	-12 222 751	53,47 %	-13 023 162	-6,15 %	-23 047 806
joista:						
ICT-palvelut	-377 147	-160 357	42,52 %	-167 259	-4,13 %	-235 991
Puhtauspalvelut	-1 672	-41 515	2 482,97 %	-28 814	44,08 %	-70 452
Rakennusten vuokrat	-1 000	-201	20,08 %	-700	-71,32 %	-700
Taloudellinen tulokellisuus						
Asukasmäärä 31.12.	40 855	41 113	0	40 803	0	40 803
euroa per asukas, ulkoiset 31.12.	-1 214	-729	0	-645	0	-1 150

Erittely palveluryhmittäin

Suomenkielinen varhaiskasvatusta	TA 2023	TOT 7/2023	Tot. %	TOT 7/2022	Muutos %	TP 2022
Ulkoiset toimintatuotot	1 966 083	1 554 051	79,04 %	1 656 013	-6,16 %	2 822 195
Ulkoiset toimintamenot	-23 006 270	-14 131 271	61,42 %	-12 452 915	13,48 %	-21 345 034
Toimintakate	-21 040 187	-12 577 220	59,78 %	-10 796 903	16,49 %	-18 522 839
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	0	3 640	0,00 %	2 670	36,33 %	8 745
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-6 136 401	-3 604 427	58,74 %	-3 609 937	-0,15 %	-6 412 147
Suomenkieliset opetuspalvelut	TA 2023	TOT 7/2023	Tot. %	TOT 7/2022	Muutos %	TP 2022
Ulkoiset toimintatuotot	2 411 757	2 388 155	99,02 %	2 499 284	-4,45 %	2 812 969
Ulkoiset toimintamenot	-30 983 923	-19 607 626	63,28 %	-18 025 016	8,78 %	-31 207 397
Toimintakate	-28 572 166	-17 219 471	60,27 %	-15 525 731	10,91 %	-28 394 428
<i>sisäiset toimintatuotot</i>	0	33 566	0,00 %	33 564	0,01 %	64 125
<i>sisäiset toimintamenot</i>	-16 723 539	-8 618 325	51,53 %	-9 413 225	-8,44 %	-16 635 658

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Varhaiskasvatusta asiakasmaksulain indeksitarkistukset ja tuloarvojen muutokset sekä perhevapaaauudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vähentävät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta.
- Varhaiskasvatusta asiakasmaksujen tuloarvoja korotetaan edelleen 1.3.2023 alkaen, mikä tulee alentamaan maksutuottoja entisestään merkittävästi.
- Kelan etuuksien indeksikorotukset 1.8.2022 kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen osalta lisäävät varhaiskasvatusta avustusten kustannuksia

- Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertomien osalta 1.8.2022 aiheuttavat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta. Palvelusetelin perusarvoa korotettiin indeksillä 1.1.2023 alkaen.
- Varhaiskasvatuslain 1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön mitoitusta koskeva lakimuutos vaikuttaa edelleen henkilöstökustannuksiin niitä nostaen.
- Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutokset tulevat mahdollisesti aiheuttamaan kustannusvaikutuksia, jotka tarkentuvat toiminnan myötä vuoden 2023 aikana.
- Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen muutokseen perustuen vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutetaan tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.
- Kirkkonummelle perustettu asuntopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu Kirkkonummella lisää perusopetukseen valmistavan opetuksen paikkojen tarvetta, suomi toisena kielenä -opetuksen ja oman äidinkielen opetuksen tarvetta sekä suomen kielen tuen tarvetta eri oppiaineissa. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen tulee varautua. Myös tulkkauksen ja kääntämisen tarve kasvaa.
- Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen ja koronavirusepidemian jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin lisäävät edelleen sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta.
- Koulujen ja lukion väistötilaratkaisut ja varustaminen sekä rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta ja muuttokustannukset vaikuttavat opetuspalveluiden kustannuksiin.
- Opiskeluhooldonpalveluiden siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle vaikuttaa opetuspalveluiden kustannuksiin.



Henkilöstösuunnitelma

Henkilötyövuodet, sis. vuosilomat	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot 7/23
Varhaiskasvatuspalvelut	361,9	357,87	384,11	214,5
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Hyvinvointialueelle siirtyneet			1	
Opetuspalvelut	490,5	507,07	467,07	292,92
Arvio uusien perustettavien virkojen ja toimien määrästä			3	
Arvio lakkautettavien virkojen ja toimien määrästä			0	
Hyvinvointialueelle siirtyneet			13	
Yhteensä	852,4	864,94	851,18	507,47

Investoinnit

Proj. nro.	Investointikohde	Tyyppi	TA 2023	Tot 7/23
9032	Koulujen langattomien verkkojen rakentaminen ja parantaminen	Irtain omaisuus	25000	0
9809	Varhaiskasvatuksen kota	Irtain omaisuus	25 000	0

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan kehittämialue	Riski, syy, seuraus, suuruus	Tavoitetaso	Sovittu toimenpide / menettely vuodelle 2023	Onnistuminen 31.7.	Tila
Panostaminen lasten ja nuorten hyvinvointiin.	Hyvinvointiin panostamisesta puuttuu kokonaisote ja -vastuu. Hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnat eivät toimi ja kustannusten kohdentaminen ei toimi vastuiden mukaisesti.	Yhteistyön varmistaminen hyvinvointialueen kanssa panostamalla muutoksen johtamiseen ja toimivien rakenteiden sekä prosessien varmistamiseen.	Toimivien yhteistyörakenteiden ja -prosessien luominen.	<p>Sivistyksen palvelualueelle on perustettu lakisääteinen Koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon ohjausryhmä, jossa on jäseninä sekä kuntaorganisaation että LUVNin jäseniä. Tämä ryhmä kokoontuu säännöllisesti.</p> <p>Kuntaan on perustettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmä, jossa sivistyksen palvelualueella on edustus (ryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja). Ryhmä koordinoi kunnan hyte-työtä suhteessa LUVNiin ja lainsäädäntöön.</p> <p>Muiden mahdollisten yhdyspintarakenteiden muotoutuminen on vielä kesken. Kunta odottaa LUVNin organisoitumista ja nimeämispyyntöjä tarvittaviin rakenteisiin.</p>	Toteutui osittain 
Opetus- ja kasvatushenkilöstön rekrytointi.	Henkilöstön suuri vaihtuvuus ja pula koulutetusta henkilöstöstä.	Henkilöstön vaihtuvuus vähenee ja avoimiin tehtäviin saadaan kelpoisia, sitoutuneita hakijoita.	Henkilöstön pitovoiman vahvistaminen työhyvinvointia lisäämällä ja aktiivinen rekrytointi sekä koulutuksiin osallistumisen tukeminen.	Toimenpiteitä kouluttautumismahdollisuuksien edistämiseksi sekä palkkausepäkohtien korjaamiseksi on tehty vuoden 2023 aikana.	Toteutui osittain 

Suomenkielinen varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoja ovat päiväkotij- ja perhepäivähoito, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus, johon asukaspuistotoiminta kuuluu.

Toiminnan painopistealueet

- Syrjäytymisen ehkäiseminen ja hyvinvoinnin edistäminen
- Kestävään elämäntapaan kasvaminen
- Tulevaisuustaitojen vahvistaminen
- Asiakkaiden yhdenvertainen osallisuus
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja hyvinvointi

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain indeksitarkistukset ja tuloarajojen muutokset sekä perhevapaaudistus 1.8.2022 ja edelleen jatkuva kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu vähentävät asiakasmaksutuottoja koko vuoden 2023 osalta.
- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuloarajoja korotettiin edelleen 1.3.2023 alkaen, mikä tulee alentamaan maksutuottoja entisestään merkittävästi. Tuloarajojen korotukset lisäävät myös palvelusetelin kustannuksia.
- Kelan etuuksien indeksikorotukset 1.8.2022 kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen osalta lisäävät varhaiskasvatuksen avustusten kustannuksia.
- Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertomien osalta 1.8.2022 aiheuttavat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta. Palvelusetelin perusarvoa korotettiin indeksillä 1.1.2023 alkaen.
- Varhaiskasvatuslain 1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön mitoitusta koskeva lakimuutos vaikuttaa edelleen henkilöstökustannuksiin niitä nostaen.
- Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutokset tulevat mahdollisesti aiheuttamaan kustannusvaikutuksia, jotka tarkentuvat toiminnan myötä vuoden 2023 aikana.
- Varhaiskasvatuslain henkilöstörakenteen muutokseen perustuen vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutetaan tarpeen mukaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Perhevapaaudistuksen myötä lapset voivat aloittaa varhaiskasvatuksessa 8 kuukauden ikäisinä.

Yksityinen varhaiskasvatus muuttui luvanvaraiseksi 1.1.2023 alkaen. Jatkossa lupaviranomaisena toimii Aluehallintovirasto.

1.9.2018 voimaantullut varhaiskasvatuslaki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa. Vuoteen 2030 mennessä päiväkodeissa tulee työskennellä 2/3 varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja nykyisen 1/3 sijaan, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajan nimikkeellä. Vapautuvia lastenhoitajan tehtäviä muutetaan varhaiskasvatuksen opettajiksi/sosionomeiksi.

Varhaiskasvatuksen tarjonta sopeutetaan kysyntään suunnitelmakaudella kaikilla alueilla vähentämällä henkilöstöä niissä yksiköissä, joissa täyttöaste on pienempi kuin varhaiskasvatuspaikkatarjonta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko perustuu tehokkaaseen tilankäyttöön ja korkeaan täyttöasteeseen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta koko palvelutuotannosta ohjataan suunnitellusti ja hallitusti kunnan huoltovarmuus sekä asiakkaan valintamahdollisuudet huomioon ottaen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutarjonnasta on 25 - 27 %. Yksityistä varhaiskasvatusta tuetaan palvelusetelillä. Palvelusetelin parannukset esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ja alle 3-vuotiaan lapsen kertomien osalta 1.8.2022 alkaen aiheuttavat kustannusvaikutuksia koko vuoden 2023 osalta. Palvelusetelin perusarvoa korotettiin indeksillä 1.1.2023 alkaen.

Osallistutaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun 1.8.2021-31.7.2024. Suomenkieliset kokeilupäiväkodit ovat Vuorenmäki, Nissniku, Masala ja Kartanonranta.

Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2022 alkaen kasvun ja oppimisen tuen osalta. Lainmuutokset tulevat mahdollisesti aiheuttamaan kustannusvaikutuksia, jotka tarkentuvat toiminnan myötä vuoden 2023 aikana.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään edelleen valtionavustuksella tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden sekä inklusiivisen toimintakulttuurin toteutumisen tukemiseksi.


Varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamista edistetään vuosina 2022 - 2023 valtionavustuksilla.

Jatketaan edelleen ympäristökasvattaja-koulutusten järjestämistä oppisopimuksin.

Jatketaan edelleen Vihreän lipun- toimintaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strategien tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Onnistuminen 31.7.	Vastuu	Tila
2. Investoimme tulevaisuuteen: Investoimme oppimisen ja hyvinvoinnin kautta tulevaisuuteen.		Varhaiskasvatuksen kelpoisesta kasvatushenkilöstöstä on pula. Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstön työhyvinvoinnista sekä kouluttamisesta.	Lakisääteisen kasvatushenkilöstön (myös sijaiset yli 5 kk) kelpoisuusaste 90 % kunnallisissa varhaiskasvatuksissa.	Varhaiskasvatuksen opettajat: 61 %. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat: 77 %.	Varhaiskasvatusjohtaja	Ei toteutunut ✘
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin : Tarjoamme kaksikielisiä palveluja kaikille, vauvoista ikäihmisiin. Kehitämme lähipalveluita hyvinvoinnin tueksi.		Varhaiskasvatuspalveluiden lähtökohtana toimiva palveluverkko, monipuoliset, asiakaslähtöiset ja laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut.	Asiakastyytyväisyys vähintään hyvällä tasolla (4)	Asiakaskysely toteutetaan lokamarraskuussa 2023.	Varhaiskasvatusjohtaja	Ei tietoa ○
		Lähtökohtaisesti lapsiryhmät muodostetaan mahdollisimman tehokkaasti. Täyttöastetta heikentävät mahdolliset tilarajoitteet sekä väljempi lasten ja henkilöstön välinen suhdeluku tukea tarvitsevien lasten ryhmissä.	Kunnallisten päiväkotipaikkojen täyttöaste on vähintään 98 %.	Kunnallisten päiväkotipaikkojen täyttöaste oli 96,3 %.	Varhaiskasvatusjohtaja	Odotusten mukainen ➔

<p>3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin : Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyttä toimivan kotoutumisen kautta.</p>		<p>Yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta koko palvelutuotannosta halutaan kasvattaa suunnitellusti kunnan huoltovarmuus ja asiakkaiden valintamahdollisuudet huomioon ottaen.</p>	<p>Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta 25–27 %</p>	<p>Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta 30 %</p>	<p>Varhaiskasvatusjohtaja</p>	<p>Toteutuu suunnitellun mukaisesti</p> 
---	--	---	---	--	-------------------------------	---

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	Tot 7/22	TA 2023	Tot 7/23	Tila
Varhaiskasvatus					
0–6-vuotiaiden lkm. 31.12	2 490	2669	2 502	2 720	Ylittynyt ↑
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset, % ikäluokasta 0–6 v.	73	53	73	58	Odotusten mukainen →
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	490	398	456	483	Ylittynyt ↑
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	1 327	1 029	1 370	1 107	Ylittynyt ↑
Kunnallisen varhaiskasvatuksen nettokust. euroa/lapsi	10 628	7 994	11 234	8 321	Odotusten mukainen →
Lapsia kotihoidontuen piirissä 31.12. (fi+sv)	354	366	359	391	Ylittynyt ↑
Varhaiskasvatuksen nettokust. € / ikäluokasta 0-6 v / lapsi (fi+sv)	8 870	4 816	9 628	5 351	Odotusten mukainen →
0-6-vuotiaiden määrä (fi+sv)	2 927	3 119	2 898	3 173	Ylittynyt ↑
Esiopetus					
Oppilasmäärä	394	389	367	393	Ylittynyt ↑

Suomenkieliset opetuspalvelut

Suomenkieliset opetuspalvelut muodostuvat suomenkielistä perusopetusta, perusopetuksen valmistavaa opetusta, lukiokoulutusta, perusopetusta täydentävää oman äidinkielen opetusta, koululaisten iltapäivätoimintaa sekä kerhotoimintaa koskevista toiminnoista.

Talousarvion määrärahoihin vaikuttavat toiminnalliset muutokset

- Kirkkonummelle perustettu asuntopohjainen vastaanottokeskus ja Ukrainan sodan vuoksi yksityismajoituksessa olevien pakolaisten määrän kasvu Kirkkonummella on lisännyt kevätlukukaudella 2023 vieraskielisten oppilaiden tuen tarvetta javaltion erityisavustuksella on rekrytoitu kiertävä kieli- ja kulttuuriryhmien opettaja.
- Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen, koronavirusepidemian ja sen jälkiseurausten vaikutukset oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin on lisännyt edelleen sekä pedagogisten että oppilashuollollisten tukitoimien tarvetta.
- Koulujen ja lukion väistöilaratkaisut ja varustaminen sekä rakennushankkeiden suunnittelu sekä kasvaneet purku-, hankinta ja muuttokustannukset vaikuttavat opetuspalveluiden kustannuksiin.
- Opiskeluhuollon henkilöstön siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle on vaikuttanut opetuspalveluiden kustannuksiin. Kuntaan on jäänyt kasvun ja oppimisen tuen tehtävät, joita aikaisemmin hoiti johtava koulupsykologi, ja niiden hoitamista varten suomenkieliseen opetukseen on palkattu kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija. Lisäksi yhden suunnittelijan työtehtäviin on lisätty hyvinvointiin liittyvät tehtävät.

Toiminnan painopistealueet

- Hyvinvointi jokaisessa koulu- ja oppilaitosyhteisössä

Kaikki koulut ovat panostaneet hyvinvointiin kevään 2023 aikana. Kouluissa on käytössä luokkakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Lisäksi kaikissa kouluissa käytetään lukuisia muita oppilaiden hyvinvointia tukevia menetelmiä. Kouluissa johto seuraa oppilaiden hyvinvointia jatkuvasti ja pyrkii suuntaamaan resursseja dynaamisesti. Esim. Veikkolan koulussa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka mukaan koulu järjestää kuukausittain hyvinvointia tukevaa toimintaa. Heikkilän koulussa koulun johto reagoi epäkohtiin viipymättä ja pyrkii löytämään mahdollisia tapoja tehdä asioita toisin.

Toimenpiteiden tuloksena niiden oppilaiden määrä, joita on kiusattu, on vähentynyt kaikissa kouluissa. Oppilaat kokevat koulunsa pääsääntöisesti turvallisiksi ympäristöiksi.

Porkkalan lukiossa opiskelijälähtöinen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuvat mm. yhteisöllisyyttä ja toiminnallisuutta tukevilla opiskelun tavoilla ja sisällöillä. Toimintakulttuuriin vahvasti kuuluvalla liikunnalla on vahva asema nuorten liikunnallisen elämäntavan ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

- Oppilaan oikeus tarvitsemaansa tukeen omassa lähikoulussa

Oppilaiden oikeutta lähikouluun on toteutettu oppilaan etu huomioiden käyttäen inklusiota ja lisäämällä pienryhmäpaikkoja omassa lähikoulussa. Useassa koulussa inklusio on laajasti integroitu lukujärjestysuunnittelussa ja koulujen omat pienryhmät on integroitu vahvasti yleisopetusluokkien toimintaan tai toimivat tiiviissä yhteistyössä yleisopetuksen ryhmien kanssa. Vuorenmäen koulussa toteutettiin lukuvuonna 2022–2023 pilottikokeilu ns. Majakka-luokasta, joka toimi määräaikaisena pienryhmänä niille oppilaille, joille iso yleisopetuksen ryhmä oli elämäntilanteen tai muun syyn takia liian kuormittava. Kokeilusta saatiin erinomaisia tuloksia ja oppeja jaettiin muille kouluille kunnan yhteisessä VESO-koulutuksessa. Keskitetyn erityisen tuen ryhmissä olevien oppilaiden tuen tarvetta tarkastellaan koko peruskoulun ajan ja tavoitteena on mahdollistaa oppilaalle oma lähikoulu aina, kun se on mahdollista. Kun havaitaan, että oppilaalla olisi mahdollisuus pärjätä ilman keskitetyn ryhmän tukea, järjestetään hänelle yhteistyössä lähikoulun kanssa eri mittaisia kokeilujaksoja joko koulun omassa pienryhmässä tai yleisopetuksen ryhmässä ja kokeilujen kautta nähdään, kantaako lähikoulun tuki ja voiko oppilas jatkaa koulunkäyntiään siellä. Tulokaudella on ollut useita onnistuneita kokeilujaksoja, jotka ovat johtaneet oppilaan siirtymiseen omaan lähikouluun.

Porkkalan lukiossa toteutetaan johdonmukaisesti monipuolista opiskelun tuen mallia, joka sisältää mm. nivel-, tuki- ja erityisopetusta yksilöllisiä tarpeita vastaavasti. Tavoitteena on varmistaa lukion aloittaville opiskelijoille mahdollisimman vahva pohja eri oppiaineissa ja sitten tarjota tukea opintojen edetessä kunkin tarpeita ja tavoitteita huomioiden.

- Samanaikais- ja tiimiopettajuuden tuomien pedagogisten mahdollisuuksien kehittäminen

Samanaikais- ja yhteisopettajuutta toteutetaan kaikissa kouluissa ja toimintaa kehitetään koulukohtaisesti.

- Kieli- ja kulttuuritietoisen opetuksen kehittäminen

Kouluissa on kehitetty vahvasti opettajien pedagogista osaamista eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden opetuksen ja arvioinnin tueksi. Esim. Gesterbyn koulussa keskeisenä teemana on ollut kielitietoisuuden lisääminen, eri kieli- ja kulttuuriryhmien tarpeiden huomioiminen ja ymmärryksen lisääminen. Syyslukukauden opettajien yhteisen koulutuspäivän aiheeksi on valittu kielitietoisen opetus. Hallinnon suunnittelijoiden ja koulujen edustajien muodostama kehittämistyöryhmä on laatinut materiaalipankin kielitietoisen opetuksen tueksi. Kouluille on rekrytoitu 6 kieli- ja kulttuuriryhmien opettajaa tukemaan yleisopetuksen luokkiin siirtyneitä oppilaita ja yksi heistä on aloittanut työnsä kevätlukukaudella 2023.

- Kestävään elämäntapaan kasvaminen

Kaikissa kouluissa on ollut aktiivista kestävän kehityksen oppilasagenttitoimintaa. Kartanonrannan koulu ja Heikkilän koulu ovat toimineet HSY:n kummikouluna lukuvuonna 2022–2023. Kantvikin koulu tehnyt hiilijalanjälkilaskelman ja tehnyt CO2 kompensatio suunnitelman ja ympäristöagentit ovat edistäneet mm. kasvisruoan saamisen koululle jokapäiväiseksi asiaksi kaikille oppilaille. Nissnikun koulu vihreä lippu- koulu kestävällä tasolla ja ruoka-agentit ovat tehneet yhteistyötä koulukeittiön kanssa ruokahävikin pienentämiseksi. Vuorenmäen koulussa ympäristöagenttien työn tuloksena on mm. saatu luokkiin asianmukaiset lajitteluastiat. Koulu panostaa myös paljon ulkona oppimisen pedagogiikkaan ja lähes kaikki luokat ovat vieneet lukuvuoden aikana opetustaan ulos. Jokirinteen koulussa toimii Vihreä lippu -raati, jossa oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä opettajien kanssa osana maailmanlaajuisia Eco Schools -ohjelmaa. Keväällä -23 Jokirinteen koulussa oli Earth Hour -tapahtuma, jonka aikana he opiskelivat ilman sähkövaloa. Lisäksi oppilaat osallistuivat yhdessä ruokalan kanssa hävikkiruoan minimointiin, koulussa on käytössä biovaaka ja sen tulokset näkyvät koko koululle. Veikkolan koulu on Vihreä Lippu- koulu jo 15 vuotta ja toiminta on aktiivista. Papinmäen koulussa toimintaa ohjaa ympäristökasvatussuunnitelma ja ympäristökasvatuksen vuosikello: oppilaita ohjataan toimimaan vastuullisesti arjen eri tilanteissa, jolloin mm. kierrättäminen, roskien lajittelu, ympäristön siisteydestä huolehtiminen, vastuullinen kuluttaminen, veden- ja sähkönkulutuksen sekä ruokahävikin vähentäminen tulevat kaikille tutuksi ja osaksi omia toimintatapoja. Gesterbyn koulussa vietettiin ympäristöpäivää, jolloin luokat käsittelivät ympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyviä teemoja. Heikkilän koulussa on järjestetty useita veteen ja kierrättämiseen liittyviä monialaisia kokonaisuuksia kaikkien oppilaiden kanssa, oppilaat ovat toteuttaneet yhdessä laitoshuollon kanssa toimivan kierrätysjärjestelmän kouluun, koulussa on luovuttu käsipapereista ja siirrytty käyttämään käsipyyhejärjestelmää.

Porkkalan lukiossa ilmastokysymykset ovat mm. opetussuunnitelman mukaisesti esillä läpileikkaavasti lukion opetuksessa. Kestävä kehitys eri teemoilla on esillä mm. erilaisissa projekteissa. Keväällä käynnistettiin ruotsalaisen lukion kanssa GlobsoL-yhteistyöhanke, jossa nuoret pohtivat heille keskeisiä tulevaisuuden kysymyksiä (yhteinen seminaari syksyllä) ja tulevaisuuslinja toteutti aiheita koskevan keskustelun kesän SuomiAreenassa. TULE-linja on kutsuttu osallistumaan kestävä kehityksen tila ja tulevaisuus –seminariin Oodissa. Opettajille järjestettiin veso ekologisen jälleenrakennuksen teemalla (SITRA).

Toimintaympäristön ulkoisten ja sisäisten muutosten vaikutukset toimintaan

Suurimpana toimintaympäristön muutoksena vuonna 2023 on ollut opiskeluhoitopalveluiden siirtyminen kunnan opetuspalveluista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Opetuspalvelut on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa toimivan yhteistyön rakentamiseksi, jotta opiskeluhoitopalveluiden jatkuvuus voidaan turvata ja yhteisöllisen opiskeluhoiton ensisijaisuus säilyä.

Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys on vaikuttanut myös Kirkkonummen opetuspalveluiden toimintaan. Ensimmäiset ukrainalaiset turvapaikanhakijat saapuivat Kirkkonummella keväällä 2022 ja silloin 44 oppilasta aloitti opiskelun perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Heinäkuussa 2022 Babando Oy perusti Kirkkonummelle asuntopohjaisen vastaanottokeskuksen ja elokuussa perusopetuksen valmistavalla luokalla opiskelevien ukrainalaisten määrä kaksikertaistui. Vuoden 2023 aikana valmistavassa opetuksessa opiskelevat lapset ja nuoret tulevat siirtymään perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen ja tämä edellyttää opetuspalveluiden resurssien allokointia suomen kielen tukemiseen eri oppiaineissa. Lisäksi suomi toisena kielenä - oppimäärän opiskelevien määrä tulee kasvamaan, samoin kuin oman äidinkielen opetuksen tarve.

Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen, koronavirusepidemian ja sen jälkiseurausten vaikutuksiin oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin on pyritty vastaamaan sekä pedagogisin että oppilashuollollisin keinoin parhaalla mahdollisella tavalla käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja lisäksi haettu valtion erityisavustuksia tukeakseen vieraskielisten oppilaiden sekä erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden oppimista.

Lasten ja nuorten kouluun kiinnittymistä on vahvistettu kouluvalmentajatoimintaa kehittämällä ja jatkokehittämällä kouluun kiinnittäviä käytänteitä erityisesti heikosti kouluun sitoutuneiden oppilaiden osalta. Kunta on vakinaistanut kouluvalmentajien toimet ja rekrytoinut suomenkieliseen opetukseen kolme kouluvalmentajaa 1.8.2023 alkaen.



Lukioiden ja opistojen yhteiskampuksen sekä GWP kampuksen osalta suunnittelu on edennyt vuoden 2022 aikana. Gesterbyn ja Nissnikun koulut sekä Porkkalan lukio toimivat osittain väistötiloissa. GWP kampuksen rakennustyöt ovat alkaneet. Nissnikun koululle toteutetaan lisää väistötiloja. Koulun väistötilaratkaisujen, rakennushankkeen suunnittelutyön ja oppilasmäärän kasvun vuoksi Nissnikun kouluun on rekrytoitu virka-apulaisrehtori 1.8.2023 alkaen.

Porkkalan lukion aloituspaikat ovat täyttyneet hyvin. Lukion tulevaisuuslinja on aloittanut toimintansa ja luonut yhteistyöverkostoja erilaisiin ulkopuolisiin toimijoihin. Lukiokoulutuksessa fokuksessa ovat laadukkaasti toteutuva opetus ja opiskelijoiden hyvinvointi tarvittavine tukipalveluineen sekä kieli- ja kulttuuritietoisen opetuksen kehittäminen vieraskielisten opiskelijoiden tueksi.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) alkoi 1.8.2022. ja siinä yhdistyivät aiemmat toiselle asteelle valmentavat koulutukset. TUVA-koulutuksessa voi vahvistaa opiskelu- ja urasuunnitelmiaan, korottaa perusopetuksen arvosanoja sekä opiskella osia lukio- ja ammatillisesta koulutuksesta. Omnia tarjoaa jäsenkunnilleen tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta Espoossa ja olemme olleet suunnittelutyössä mukana. Omnia ja Luksia järjestävät jäsenkuntiansa alueella myös yksilöllistä TUVA-koulutusta vieraskielisille maahanmuuttajille, jolloin opiskelussa painotetaan suomen kielen ja kulttuurin taitojen vahvistumista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Strateginen tekijä	Nykytilanne	Tavoite	Onnistuminen 31.7.	Vastuu	Tila
2. Investoimme tulevaisuuteen: Toimimme aktiivisesti ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Olemme sitoutuneet Hinku-tavoitteisiin ja varmistamme niiden edistymisen kaikessa kunnan toiminnassa seurannan ja koordinaation kautta.		Kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan kestävä kehityksen mukainen toiminta.	Jokaisessa opetuspalvelujen yksikössä toteutetaan vähintään yksi ilmastoteko. Toteuma 100%.	Toteuma 83 %	Opetusjohtaja	Toteutui osittain 
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyttä toimivan kotoutumisen kautta.		Erityisen tuen oppilaille annetaan tukea lähikouluissa omissa pienryhmissä tai inklusiivisesti yleisopetuksen luokilla. Osa oppilaista ohjataan keksitettyyn erityisen tuen luokille.	Laaditaan yhtenäinen opetuspalvelujen toimintamalli oppilaan tarvitseman erityisen tuen toteuttamiseksi oppilaan omassa lähikoulussa. Toteuma 100%. Vaativan erityisen tuen oppilaiden oikeus keskitettyjen erityisopetuksen opetusryhmien (Jokirinne, Papinmäki, Heikkilä, Winellska) opetukseen säilyy.	Opetuspalvelujen yhtenäisen toimintamallin laadinta oppilaan tarvitseman erityisen tuen toteuttamiseksi oppilaan omassa lähikoulussa on aloitettu. Keskitetyn erityisen tuen ryhmät toimivat Jokirinteen, Papinmäen, Heikkilän ja Nissnikun kouluissa.	Opetusjohtaja	Toteutui osittain 
		Kouluissa annetaan vieraskielisille oppilaille perusopetukseen valmistavaa opetusta joko ryhmämuotoisesti tai yleisopetukseen ryhmään integroituna. Lisäksi vieraskielinen oppilas voi opiskella äidinkieltä ja kirjallisuutta suomi toisena kielenä oppimäärän mukaan.	Kieli- ja kulttuuritietoista opetusta kehitetään henkilökunnan osaamista vahvistamalla. Kaikissa yksiköissä järjestetään henkilökunnalle koulukohtainen koulustilaisuus kieli- ja kulttuuritietoista	Opettajien elokuun yhteisen koulutuspäivän aiheeksi on valittu kielitietoinen opetus. Syyslukukauden 2023 aikana kaikissa yksiköissä tullaan järjestämään koko henkilökunnalle koulustilaisuus kielitietoisesta opetuksesta.	Opetusjohtaja	Toteutui osittain 

		Koulukohtaisia kieli- ja kulttuuritietoisien opetuksen toimintamalleja ei ole kuvattu.	opetuksesta. Toteuma 100 %. Opetuksen toteuttamismallit kirjataan koulujen lukuvuoden 2023–2024 lukuvuosisuunnitelmiin. Toteuma 100 %.	Opetuksen toteuttamismallit tullaan kirjaamaan koulujen lukuvuoden 2023–2024 lukuvuosisuunnitelmiin.		
3. Panostamme asukkaisiin: Edistämme kestävä elämäntapaa, hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta yhteistyössä kuntalaisten, yritysten, yhteisöjen ja hyvinvointialueen kanssa. Kannustamme kuntalaisia hyvinvointia ja terveyttä edistäviin valintoihin.		<p>Oppilaskyselyssä keväällä 2022 36,6 % kokee, että heitä ei ole kiusattu lainkaan koulussa tämän kouluvuoden aikana.</p> <p>Oppilaskyselyssä keväällä 2022 54,7 % kokee, että aikuiset puuttuvat aina kiusaamiseen koulussa.</p> <p>Kunnan yhteistä opiskelijakyselyä lukiolaisille ei ole järjestetty.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2022 76,8 % huoltajista ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia.</p> <p>Henkilöstökysely 2022: ”minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni” - suomenkielisen opetuksen henkilökunnasta 68,5 % on samaa mieltä. (59,8 % vuonna 2021)</p>	<p>Lapset ja nuoret voivat hyvin. Henkilöstön jaksaminen paranee.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 kasvaa niiden oppilaiden %-osuus, jotka kokevat, että heitä ei ole kiusattu koulussa lainkaan tämän kouluvuoden aikana.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 kasvaa niiden oppilaiden %-osuus, jotka kokevat, että heitä ei ole kiusattu koulussa.</p> <p>Järjestetään lukiolaisten hyvinvointia mittaava opiskelijakysely.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2023 kasvaa niiden huoltajien %-osuus, jotka ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia.</p> <p>Henkilöstökysely 2023: ”minulla on hyvät voimavarat kohdata muutoksia ja uusia haasteita työssäni” – samaa mieltä valinneiden %-osuus kasvaa.</p>	<p>Oppilaskyselyssä 2023 on kasvanut niiden oppilaiden %-osuus (36,6 % 2022 -> 49 % 2023), jotka kokevat, että heitä ei ole kiusattu koulussa lainkaan tämän kouluvuoden aikana. Tavoite toteutuu.</p> <p>Oppilaskyselyssä 2023 on vähentynyt niiden oppilaiden %-osuus (54,7 % 2022 -> 40,2 % 2023), jotka kokevat, että aikuiset puuttuvat aina kiusaamiseen koulussa. Tavoite ei toteudu.</p> <p>Kunnan yhteistä hyvinvointia mittaava opiskelijakysely lukiolaisille ei ole järjestetty.</p> <p>Huoltajakyselyssä 2023 on kasvanut niiden huoltajien %-osuus (76,8 % 2022 -> 87,3 2023), jotka ovat sitä mieltä, että koulu tukee lapsensa hyvinvointia. Tavoite toteutuu.</p> <p>Henkilöstökyselyä 2023 ei ole vielä toteutettu.</p>	Opetusjohtaja	Toteutui osittain 
3. Panostamme asukkaisiin ja hyvinvointiin: Vähennämme kuntalaisten	2. Tasapainotamme taloutta	Suomen- ja ruotsinkieliset oppilaskohtaiset kustannukset eivät ole yhdenmukaisia	Luodaan sitovat tavoitteet suomen- ja ruotsinkielisten oppilaskohtaisten kustannusten	Suunnitelma valmis ja toimenpiteet käynnistetty.	Sivistysjohtaja	Toteutui 

välistä eriarvoisuutta ottamalla huomioon eri väestöryhmien tarpeet palveluiden ja toiminnan suunnittelussa. Vahvistamme sosiaalista kestävyttä toimivan kotoutumisen kautta.			yhdenvertaistamiseksi. Toimenpide: Toimenpidesuunnitelma laaditaan helmikuun loppuun mennessä. Mittari: suunnitelma valmis / ei 1.3.2023			
---	--	--	--	--	--	--

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	Tot 7/22	TA 2023	Tot 7/23	Tila
Perusopetus					
Oppilasmäärä	4 117	4 035	4 059	4 042	Odotusten mukainen →
Bruttokustannukset euroa / oppilas	9 647	5 696	9 982	5 844	Odotusten mukainen →
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	5 934	3 550	6 179	3 855	Odotusten mukainen →
Lukiokoulutus					
Oppilasmäärä	595	598	595	588	Odotusten mukainen →
Bruttokustannukset euroa / oppilas	6 975	3 875	7 162	4 032	Odotusten mukainen →
Ulkoiset bruttokustannukset euroa / oppilas	4 958	2 727	5 216	3 160	Odotusten mukainen →